

LACĂRA ROSIE

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN PROVIZORIU

Arad,
anul XXV
Nr. 7490
4 pagini
30 bani
Vineri, 27
septembrie
1968

Plecarea tovarășului Reidar Larsen

Joi a părăsit Capitala tovarășul Reidar Larsen, președintele Partidului Comunist din Norvegia care, la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român a făcut o vizită în țara noastră.

secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și tovarășii Gheorghe Stoica, membru supleant al Comitetului Executiv, Mihai Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., șefi de secție la C.C. al P.C.R., de activiști de partid.

La plecare pe aeroportul Băneasa, oaspetele a fost salutat de tovarășul Nicolae Ccaugescu.

(Agerpres)

INSĂMÎNTĂRILE DE TOAMNĂ ÎN TIMP OPTIM

Din aceste zile în județul Arad se desfoară din plin campania de toamnă. Într-o perioadă relativ scurtă, urmează să se însămînzeze în unitățile agricole cooperative circa 90.760 hectare cu grâu și orz. Scopul nu este neapărat să subliniem importanța acestei acțiuni — care constituie baza producției anului viitor.

Mai mult decât în alți ani, umiditatea din sol are un rol hotărâtor în alegerea și respectarea epocii optime pentru însămîntări. Din studiile făcute și experiența dobîndită, rezultă că în condițiile acestor toamne semănatul trebuie făcut în prima parte a epocii optime și într-un timp cât mai scurt. Mălajorarea perioadei de însămîntare este impusă și de folosirea soiurilor intensive de grâu, care au o epocă optimă de însămîntat mai scurtă decât a vechilor soiuri. Umiditatea din sol ajută la o răsărire uniformă, la dezvoltarea unui sistem radicular profund. Culturile cresc și fructifică normal, aprovizionându-se cu apă și substanțe nutritive din straturile profunde ale solului.

Abaterile de la epoca optimă, mai ales în zonele umede și răcoase, pot provoca pierderi mari de recolte, în afară de faptul că, spre sfîrșitul toamnei, lucrările în sol sînt mai dificile de executat. În zona de deal, terminarea însămîntărilor în prima parte a epocii optime este impusă și de venirea mai timpurie a iernii, cînd vegetația încetează, iar culturile sînt supuse înghețului, rezistînd numai cele bine înrădăcinate și dezvoltate.

Obținerea unei recolte mari de grâu în anul viitor depinde în mare măsură de modul cum se aplică cele mai potrivite tehnologii de lucrare a solului, diferențiat, în funcție de condițiile specifice din fiecare zonă și unitate, ca și de capacitatea organizatorică necesară efectuării însămîntărilor la timpul optim. Condițiile sînt asigurate în tot județul: mijloacele tehnice, sporite față de anul trecut, permit scurtarea perioadei de însămîntare; unitățile dispun de semînțe din soiuri intensive, de mare producție, și de cantități importante de îngrășăminte; țărani cooperatori, lucrătorii din I.A.S. și I.M.A., specializati și-au îmbogățit experiența în acest an, mai dificil pentru agricultură.

Toate acestea dau temel convingerii că însămîntările din această toamnă vor constitui o bază solidă pentru obținerea unei recolte bogate de grâu în anul ce vine.

Lucrări de întreținere în sala de fermentație a fabricii de spirit de la Intreprinderea '7 Noiembrie'

IN ZIARUL DE AZI

DE TOATE
PENTRU TOȚI

Pagina a III-a

Intrevedere Iosif Bauc-
Robert Boulin

Pagina a IV-a

TOVARĂȘI DE LA D.R.T.A.

Pe cîmp, tone de porumb așteaptă să fie transportate

La întreprinderea agricolă de stat din Pecica principala lucrare ce se desfoară acum este recoltatul porumbului, cultivat anul acesta pe o suprafață cu adevărat impresionantă: 6.000 hectare. În bălălia strîngerii recoltei la timp — ne spune tov. ing. Ion Tîrtea, directorul întreprinderii — au fost introduse nu mai puțin de 70 combine, 120 tractoare, 3000 bato de muncă, care pînă marți au adunat producția de știuleți de pe 2000 hectare. Rezultă că viteza de lucru este în general bună, cum la fel este și producția, media fiind de 8.500 kg la hectar la solul HD 208.

UNDE SÎNT CAMIOANELE?

9 dimineața) avea doar 32 camioane prezente din cele 120 promise a participa la lucru. E drept că mai erau câteva ce stăteau în fața magaziei centrale dar acestea erau ca și absente din moment ce prezentul defecțiuni după ce au plecat din garașul autobazel. Astfel autobazilelor 31 A.R. 156 condusă de Vasile Morar, camioanele 21-AR-354, 21-AR-370 și altele erau în plină campanie de reparații și, colac peste pupăz, atelierul de reparații avea și el o defecțiune.

La repetatele cereri ale conducerii întreprinderii din Pecica răspunsurile celor de la autobază nu sînt deloc încurajatoare. Se motivează în chip copilăresc, că, pasimile, camioanele sînt plecate în altă direcție și nu pot fi aduse, dar adevărul e că șoferii o șterg acasă și își găsesc altceva de lucru, deși li s-au asigurat condiții bune de cazare, ca de exemplu, la Peregrul Mare, unde le stă la dispoziție și bate în bicoul construit de întreprindere.

Toate acestea provoacă perturbarea procesului de muncă, o bună parte din oamenii angajați de I.A.S. stau, deși porumbul e bun de cules și de predat la baza de recepție iar cel recoltat mai de mult a început să încolțească fiind depășit. Ce are de zis conducerea Autobazel din Arad care tratează cu atîtă indiferență soarta recoltei? Evident, ploște ce cad destul de des împiedică ritmul continuu de lucru, dar asta nu înseamnă neîndeplinirea muncii trebuie abandonată, ci în timpul cînd se poate lucra să se intensifice cât mai mult transportul recoltei, pentru a se feri producția de pierderi.

A. DUMA

Asociațiile de locatari și rolul lor în relațiile dintre chiriași

Locuințele în comun, prin însăși construcția lor, fac ca unele părți, cum ar fi curtea, terasa, scara etc. să fie utilizate de către toți locatarii imobilului. Acest fapt duce la o apropiere a locatarii, impunându-le să intre în relații mai strînse unele cu alții.

Caracterul acestor relații, care este tovarășesc, de bună vecinătate sau este ostil, de dușmănie și ură, îl dă în funcție de modul de rezolvare a cererilor care apar în viața cotidiană.

Importanța cetățenilor din orașul nostru manifestă înțelegerea unui fapt de altii, trăind în atmosferă de armonie și bună vecinătate.

Iată însă că în angrenajul operațiilor din campania a survenit zilele acestea o... pană și la propriu și la figurat, cauzată de indiferența manifestată de organele de conducere ale D.R.T.A. în urma planificării, a comenziilor, a rapoartelor, deci în urma perfectării tuturor lozmelor. Cererile s-a prevăzută că întreprinderea va fi sprijinită la transportul porumbului de 265 camioane ale respectivei unități. Pînă aici totul a mers bine. Dar după ce s-a purces la lucru, camioanele au început să dispară rînd pe rînd și iată că în prezent întreprinderea a fost pusă în situația să înceteze recoltatul porumbului și să depună eforturi deosebite pentru a transporta cu toate forțele proprii (remorci) cele 6000 tone știuleți care în parte au început să se deprecieze. Conducerea întreprinderii a făcut numeroase intervenții la direcția de transporturi, a trimis telegramme și ei și Trăstulul întreprinderii agricole de stat dar situația nu s-a îmbunătățit. De pildă în ziua de 24 septembrie din cele 265 camioane nu s-au aflat pe teritoriul întreprinderii decît 123 cu tot de parcurs. Din cele 4 autobaze solicitate (Arad, P. Groza, Alejd și Oradea) cel mai prost se comportă localul cea din Arad, care în acea zi (după ora

In vîlle de la I.A.S. Șag se recoltează zilnic cantități mari de struguri de masă.

I. BOTA, de la Consiliul popular municipal Arad.

Obiectivul economico-organizatoric al cercetării științifice uzinale

Tranzacții din numeroase anterioare prezentăm cîștigurile noastre pe care le obținem de specialitate de la Uzina de Cercetări în domeniul științific cu caracter aplicativ. În această lucrare vom prezenta rezultatele cercetării științifice care s-au realizat, importanța și contribuția activității de cercetare din țară, temele, metodele și obiectivele de cercetare.

economico-organizatorică și activității întreprinderii. În acest domeniu, economici, planificatori, ingineri, conlucrători neobosiți alături, pentru a depăși și bineînțeles, pentru a înlătura acei factori care scad însă din eficiența economică a producției.

Începînd cu semestrul II al anului trecut și pînă acum în uzina noastră s-a realizat în acest domeniu un zec de studii, care s-au soldat cu tot atîtea măsuri, pentru soluționarea anumitor probleme. Eficiența economică a acestor studii va fi, pînă în anul 1970, de peste șapte milioane lei. Dar nu trebuie să se creadă că este vorba de o activitate în care realizările sînt exclusive de domeniul viitorului. Dimpotrivă. Pînă la ora actuală mai mult de jumătate din măsurile stabilite și în consecință și economiile preconizate, în valoare

de aproximativ 3.500.000 lei, sînt transpuse în realitate. Din rîndul acestora pot fi amintite: optimizarea loturilor pentru piesele care se trimis spre a fi forjate sau matritate în alte întreprinderi, pe baza planului de cooperare al uzinei, urmîndu-se ca numărul de piese cuprinse într-o comandă să asigure în același timp și necesarul producției, dar și cheltuielile minime de pregătire și transport. Studiul și măsurile eficiente s-au întreprins și în ceea ce privește dirijarea materialelor necesare forjării acestor piese. Acum laminatele sau alte materiale nu mai fac drumul de la furnizor spre uzina noastră și de aici la întreprinderea colaboratoare, ci direct la aceasta, din urmă, acțiunile astfel prelu de cost de un balast cu totul nejustificabil.

Inspăluite se mai afirmă, prin eficiența realizată, atelierul școlii pentru activitatea practică a ucenicilor. Realitatea confirmă azi, cînd acest atelier funcționează în uzină (el fiind de altfel cel din linia de acț, la nivelul orașului nostru), că cel ce s-a orientat spre organizarea lui au fost bine inspirat.

Cadre bine pregătite, nu numai că sprijinî familiarizarea tinerilor cu practica în meserie, dar le și urmăresc îndeaproape evoluția, dîndu-le sarcini în pas cu cerințele formării lor profesionale, ceea ce asigură și o contribuție din ce în ce mai mare a acestor tineri la realizările producției.

Tot aici s-a experimentat, și apoi s-a generalizat pe întregul oraș, o mai bine gândită alternanță a ordinii schimbărilor, doînd eforturile oamenilor în scopul unei producții maxime. Astfel, după ce muncitorul lucrează o săptămîină în schimbul de noapte, care este cel mai obositor săptămîina următoare nu va mai lucra în schimbul de dimineață care-l solicită scularea la o oră foarte matinală, ci în schimbul doi, alternarea fiind următoarea: I, II, III, II.

M. ROSENFELD

(Cont. în pag. a II-a)

ÎNAINTE DE TOATE, INSTANTANEI LUMINA...

Am revăzută locurile natale, după o nelămurită absență de ani de zile.

Am nimerit într-o zi ostiil, un fel de supliciu vindicativ, cu ploale tenentiale, cu noroi tureu cum numai binecuvîntatul părint din cîmpie poate să desopască sub droia apelor neconținute, cu bezna care m-a silit să orbecilese, să dibui calea și poarta mult dragnă.

Dar așa e toamna cu ploile ei obișnuite. N-avom de ce să împuțăm covă, cum făcuserăm pînă nu de mult, cu vara cea plină de păcate.

Am recunoscut greu, mai mult cu imaginația, locurile pe unde mă-am potrecut copilăria. Nota cea mai distinctă este masa de construcție de case noi. Cărmănda și mijlocul preferat de zidire, porțile masive, din metal, domină strada cu siluete colorate și dantelate.

nu se poate face pe se noapte. E nevoie de o prefăcere de structură, de durată.

Mîine, voi poposi într-un oraș — inedit și el — prin aceea că, mult timp încă va fi un oraș al cultivatorilor — cu străzi amenajate, etaje, canal, întreprinderi industriale și de presă, plan de sistematizare, etc.

Toate acestea presupun timp, investiții, eforturi, ca și o restructurare spirituală a locuitorilor.

Și totuși parcă, as fi dorit să văd ceva, un gest mic, care să mă plaseze chiar de pe acum în noua postură a fostului sat natal. Ceva care, fără să solicite mijloace noi, — care vor veni abia de acum înainte — să dea o identitate imediată, o notă specifică personală noului oraș.

As fi dorit înainte de toate lumină, la lămpile care există. Să ardă toate de cu seară, să lumineze, să evidentieze, în noapte, așezarea, străzile, casele, arborii, unghiurile ordonate.

Am avut amărăciunea de a traversa străzile pe dibuite, în întunericul cel mai nopliu. Abia într-un firziu s-au aprins becurile, s-a făcut lumină.

Ori, cred, cu asta ar trebui să înceapă totul. Cu cît mai multă lumină! De la primelme serpe ale nopții! Ca prim semn al citadinului meu loc natal, Curcicului ION IIVAN

De cît așa pui...

Toțul s-a retras cu câteva zile în urmă în piața Mihai Viteazul din Arad... Era cam în jurul orei 10 de dimineață, oră la care gospodinele - ca în fiecare dimineață de altfel - își făceau obișnuitele cumpărături.

NOTA

noi la fața locului. În vâzduțul tuturor erau arse și țigări ca și cum ar fi fost o țigară de țigări... Dar erau slabi, săgâți, ca vâzduțul de fum. Și așteptau sărăciile, cam de vreo patru zile, fără ca cineva să le mai dea atenție.

Plecarea unei delegații a Marii Adunări Naționale în Finlanda

Joi la amiază a părăsit Capitala, plecând spre Helsinki, o delegație a Marii Adunări Naționale, care va face o vizită oficială în Finlanda, la invitația Parlamentului finlandez.

Ministerul Învățământului, Dumitru Neșoiu, vicepreședinte al Comitetului Executiv al Consiliului Popular și Municipiului București, secretar al M.A.N., prof. univ. Ladislav Banyai, membru al Comisiei pentru cultură și învățământ a M.A.N., prof. Silvestru Pațiu, vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

ceilor externe, de președinti ai unor comisii permanente ale M.A.N., deputați.

Asociațiile de locatari și rolul lor în relațiile dintre chiriași

(Urmare din pag. 1-a)

le, mașchine, fapt pentru care acum stațiul nostru a luat măsura de înființare a asociațiilor de locatari.

de servicii ca I.C.O.A., I.L.L.A. etc. Asociația, prin organele sale, reglementează și relațiile dintre chiriași și părțile de folosință comună ale imobilului, prin stabilirea modului cum acesta le vor fi folosite.

de vechiul sistem, fondul de rulment se constituie înainte de apariția cheltuielilor, în felul acesta înălțându-se neplăcerile provocate de cei ce nu și achită la timp contribuția.

RECOMANDĂRI din programul de RADIO

7.00 Radiojurnal. Buletin meteorologic. 8.00 Sumarul presei. 8.25 Moment poetic. 8.30 La microfon melodia preferată. 9.00 Buletin de știri. 9.30 Matineu literar. 10.00 Salut voios de pionier. 11.00 Buletin de știri. 11.05 Suita pentru harpă solo de Dorian Varșă. 11.15 Ora specialistului. 12.00 Melodii de Aurel Manolache și Robert Flavian. 12.30 Întâlnire cu melodia populară și interpretul preferat.

cinematografe

MURESUL: „Winnetou”. Seria a III-a. Orele: 10, 12, 14, 16, 18, 20. Pe timp favorabil la 20.30 în grădina.

jurnal. 22.30 Moment poetic. 24.00 Buletin de știri. PROGRAMUL II

Table with 2 columns: Time and Program Item. Includes items like 'Consultanții la biologie', 'Curs de limba rusă', 'TV pentru specialiști'.

Trustul alimentației publice locale Arad angajează șefi de unitate. In cadrul alimentației publice locale Arad. Solicitanților li se cer următoarele condiții:

Întreprinderea locuințe și localuri Arad, str. Hunedara nr. 42 angajează de urgență. In condițiile prevăzute de H.C.M. 906/1964 și H.C.M. 1061/1966

Întreprinderea județeană de industrie locală „Mureșul” Arad, piața Avram Iancu nr. 12 caută spre angajare cu respectarea prevederilor H.C.M. 1953 și 328/57.

Uzinele de vagoane Arad angajează. - VOPȘITORI - SUDORI - LĂCĂTUȘI CALIFICAȚI - ABSOLVENȚI AI ȘCOLII DE CULTURA GENERALĂ

Autobazele D.R.T.A. Oradea DE PE TERITORIUL JUDEȚELOR ARAD ȘI BIHOR primesc înscrieri pentru școlile de șoferi profesioniști

MERSUL TRENURILOR Valabil de la 29 septembrie 1968 Sosiri și plecări din stația Arad

Table with columns: Felul, Distanța pe care circulă, Sosiri, Plecări. Lists train arrivals and departures for various destinations like Cluj, Naglac, Oradea, Timișoara, etc.

Aprovizionat din abundență cu o gamă variată de produse agroalimentare, magazinul de desfacere al C.A.P. cunoaște o mare afinență de consumatori.

Obiectivul economico-organizatoric al cercetării științifice uzinale

(Urmare din pag. 1-a) I, III. Rezultatele sunt confirmate de randamentul mai bun al schimbărilor. În cadrul aceluiași cercetări științifice, privind activitatea economico-organizatorică din uzină, s-a studiat și rezolvat introducerea în producție, în minimum de timp, a unor utilaje de specialitate, realizate prin autoutilitare.

studii și măsurile întreprinse. E firesc deci să îți pui întrebarea: de ce acțiunea de cercetare științifică și cea de organizare științifică nu formează un tot unitar, întrucât problemele pe care le urmăresc sînt în totală interdependență.

Muzee expozitii

Muzeul Județean Arad poate fi vizitat zilnic în clădirea Palatului cultural. Între orele 10-13 și 17-20. Luni este închis.

CONCERTE

Corul și Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat din Arad, prezintă o găzduire sărbătorilor a 20 de ani de activitate (1948-1968).

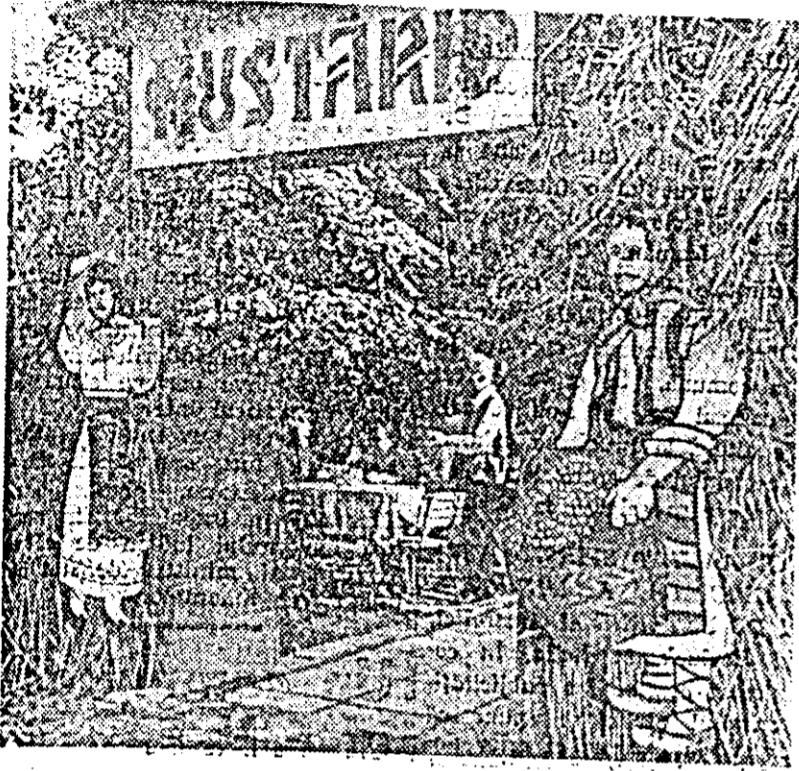
der, Tatjana Boșculeț, Virgil Balaban de la Opera de stat Timișoara, Elza Stepan, Edward Rudolf, Magda Vizi, Oliver Acs, Edith Mathe, Ion Zahu.

De toate

MUSTĂRIILE...

Da, e toamnă iar, și podgoriile fremătă din nou de munca călegătorilor. Pe drumagurile dintre vii coboară la vale carcele cu vase dădora de ciorchini chilimbării, rubinii și neari. În ei s-au strins tot soarele verii, tot parfumul toamnei și toată dulceața pământului. Răsuna vîile de cîntecul flăcăilor și ale fetelor. Teacurile lucrează din zori și pînă noaptea tîrziu. Mustul curge-n suvoaie neîntrerupte. Cramele se umplu.

„A ruginit frunza din vii și rîndunelele-au plecat”...

Urme de pași peste veacuri

Un grup de cercetători de la secția din Cluj a Institutului de speologie „Emil Racoviță”, alcătuit din Iosif Viehmann, Teodor Rusu, Gheorghe Racoviță și Valentin Crăciun, studind peșterile din Munții Pădurea Craiului, a făcut o descoperire pe care o descrie ca fiind deosebit de interesantă. Este vorba de urmele unor pași de om, imprimate în argila care acoperă podeaua unei vase încăperi subterane, necunoscută pînă acum în țară. Alături de aceste urme se disting amprente de laabe ale ursului de cavernă, străvechi locuitor al peșterilor. „Această vecinătate, precum și descoperirea unei figurine umane gravată rudimentar pe un canin de Ursus Spaeleus, a unor fragmente de oase purtînd pe ele semne evidente de uzură, la care putem adăuga vechimea foarte mare a golului subteran — au declarat speologii clujeni — ne determină să credem că urmele aparțin unor oameni care și-au împărțit cu ursul de cavernă, acum 15000-20000 de ani, adăpostul natural oferit de peșteră. Descoperirea în sine nu epuizează multimea problemelor de ordin paleontologic, arheologic și, mai ales, antropologic care își așteaptă cercetătorii”.

FOTBAL

ORIZONTAL: 1) Balon (pl.) — Așinare în fața porții. 2) Goli — Salva în extremis. 3) Apărători — Păd. 4) Fotbaliștii ploieșteani — Pentru 5) A pregătit terenul — De gîș. 6) Un pic, în Ardeal — A țîșă — Extrema pe extremul 7) A desfășurat pregătirea fizică — Dă me-ta înșopit 8) Începe repriza — Tre-ce de la „A” la „B” 9) Bumbacul — Dimensiuni sportive. 10) Echipa națională de mîine — Titularii și rezerve. 11) Înaintaș, viri de atac — Partener pentru o partidă importantă. 12) Petrolul — Rapid!

VERTICAL: 1) Scot din „gol” — Mîngi de ping-pong — Celul 2) Echipa preferată — Arbore... par-tizat 3) Amintirea lui David, Bog-dan, Dobay etc. — Poartă mingea pe sus! 4) Dispută — Cuplu bine echilibrat (pl.). 5) Un balon... pus la lucru — Doi atacanți, în așezarea

UMOR

A ÎNCEPUT ȘCOALA

— De ce suneai, tată, că oca-sul este foarte rădăcinii?
— Tăscule, dacă ȳrei să-ți faci un cadou mămicăii, adu-ți o vază etasă! ea eă din dormitor.
— Nu vă supărați, la dv. s-extrag rădăcinile pătrale??

Grîului îi place Brahms?

Un țaran din Illinois (S.U.A.) a declarat că dacă pune o bandă la magnetofon cu Rapsodia Alabastră de Gershwin el obține o recoltă mai mare. Fiește că s-a ris mult de el. Totuși, cercetări foarte serioase, efectuate de Pearl Weibenger, biolog canadian, par să confirme acest fapt: grîul ar crește mai bine și mai repede în mediu sonor.

Un botanist indian, T.C.N. Singh, cercetează de mult această problemă. El a descoperit că sunetele acute ale unui clopot făceau ca grîunțele să germineze mai repede. Cele mai bune recolte — a declarat el — le dau tonajită-țiile violon și flautului.

Dr. Weibenger a tă-cut următoarea exper-iență: a ales locurile care intrunesc cele mai bune condiții de lumina, de temperatură și de umiditate pentru a pune aici grîunțele de grîu umplute de apă. În fiecare cameră, cu excepția unei săli marțore, a trimis sunete continue de 5000 sau 12000 cikli pe secundă. Rezultatele obținute au fost impresionante: fără excepție, tinerile plante supuse unor efecte sonore de 5000 cicle, au cîntărit cu 250-300 la sută mai mult decît speci-menele de control și au avut aproape de 4 ori mai multe mîldițe. Cu sunetele de 12000 cikli, dezvoltarea a crescut în plus cu 20-50 la sută.

Dr. Weibenger admite că pînă acum n-a gă-sit explicația exactă a acestor rezultate. Presu-pune totuși că undele sonore ar produce un fenomen de rezonanță în celulele tinerelor plan-te. Energia astfel acu-pulată ar modifica me-tabolismul lor.

În prezent, se desță-soară pol experiențe în-l-o formă experimenta-lă. Dacă rezultatele se dovedesc a fi con-cludente, este posibil să asistăm în anul urmă-ător la o modificare a tehnicilor agricole ac-tuale.

Nu mai rămîne decît să știm care este muzi-ca preferată de grîu!

MINI-FABULE

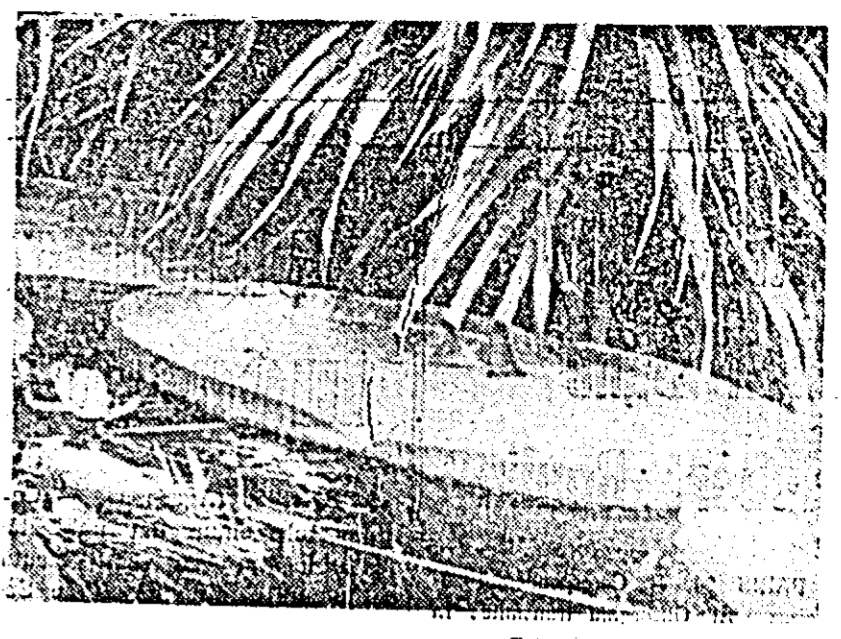
STRACHINA
Mă folosește omul la mîncare
Și cred că îl servește destul de bine;
Dar uneori, ce-o fi cu dînsul oare
Că (la plural) el, omul, calcă-n mine?

BANCNOTA
Necredincios și înșelăt
Imi este omul, căci mă plimbă
Din mîină-n mîină, și-ntr-un fel,
De cum mă ară, mă și schimbă.

PĂLĂRIA
Pe cap cite unul mă poartă,
Dar asta e doar ca simbol
(Iluzia lui e deșartă)
Căci el e cu capul tot... gol.

VACA
Eu, omul îl iubesc, la o adică;
Dar el, de ce se-ncometă să zică
Despre urgun năitig ce calcă-n ouă,
Car sta ca... fiul meu la poartă nouă?
GR. TEPEȘ

O interesantă plantă exotică

Victoria amazonica. De origine tropicală, avind condiții optime de dezvoltare pe Amazoane și altuient, cînd soarele își trimite ultimele raze spre pămînt, pe oglinda apelor se deschid florile de un alb imaculat a minunatelor exemplare de Victoria. Dimineața florile se închid, pentru ca după cîteva ore să se redeschidă și să se coloreze în roz, apoi în roșu-mov. Spre seară, ele se apleacă spre nivelul apei, după care în dimineața următoare se „sculind” sub apă, petalele oîlindu-se tot mai mult. Floarea trăiește decît numai 24 de ore. Timp în care își schimbă culoarea și se desăvîrșește actul polenizării, îndeplinit cu ajutorul insectei Cyclocephala castanea.

Din floarea îcundată se matu-rează un fruct globulos, plin de

semințe ce conțin mult amidon. Bani pentru care sînt consumate de localnici care le numesc „mais del aqua”, adică „porumbul de apă”.

Nulărul Amazoanelor, cum îl se mai spune, are la suprafața apelor uriașe frunze plutoare ce pot ajunge pînă la doi metri diametru, cu nervuri proeminente. În ochiurile rețelei de nervuri se adună mult aer, care face ca frunza să se mențină la suprafața apei. Grație lacunelor mari aeriene din limb și pețiole, ele pot suporta cu ușurință greutatea unui copil de 25-30 kg.

La noi în țară este cultivată în condiții de seră la Grădina Botanică din Cluj, unde cultura ei s-a întrodus în anul 1930.

prof. AUREL ARDELEAN

Mare de cerneală

În Algeria, în apropiere de Sidi-bel-Abes se află un lac mic a cărui apă nu este folosită pentru băut, nici pentru irigațiile din aceste regiuni secetoase așa are valoarea aurului.

Explicația este că apa lacului este o adevărată cerneală. În ea vîrșindu-se două rîulețe — unul conținînd săruri de fier, iar celălalt substanțe tîrînte. Prin amestecul celor două ape se obține cerneala astfel încît lacul este o adevărată fabrică de asemenea produs. În el nu trăiește nici o vietate.

Mare de cerneală

uneii broaște festoase. Aceste nave neobisnuite au devenit practic invulnerabile nu numai de săgeți ci și la obuze. Tepii metalici foarte ascuțiți de pe carapace nu permitau abordarea navelor.

Pe ea puteau fi amplasate 52 tunuri și era pusă în mișcare de 20 de vîlști. Prin avbrăzurile de la bord întinși coreeni trimiteau împotriva dusmanilor o adevărată ploaie de săgeți aprinse.

Un cap urias sculptat la pro-va fiecarei nave completa asemănarea ei cu o broască festoasă. Dar pentru marinarii japonezi aceste nave din secolul XVII-lea păreau a fi mai curînd niște dragoni înspăimîntători.

Creion care vede

Un cercetător de la Institutul de fizică din Londra a inventat un aparat de mărimea și forma unui creion, legat printr-o sîrmă subțire de un dispozitiv electronic miniatu-ral, cu care orbit pot distinge mărimea și alte calități ale obiectelor pe care le atîng cu acesta; de exemplu, dacă un fruct este copt s.a. Cînd „creionul” este apropiat de un pahar cu lichid, prin scurte semnale sonore el indică nivelul lichidului din pahar. Inventatorul afirmă că cu mici perfecționări, aparatul va putea servi medicilor pentru a stabili distanța de la o întepătură a acului serinajii la alta, fapt deosebit de important pentru suferinții de diabet. În felul acesta se vor evita injecțiile în același punct la un interval scurt de timp.

Nave — broască festoasă

Flota maritimă militară a Coreei formată din nave — broască festoasă a reușit în cursul a șapte mari bătălii ce s-au dat între 1592-1598 să scufunde 375 de nave militare japoneze.

Construite după proiectul amiralului I. Sun Sin, navele — broască festoasă erau apărute pentru respingerea oricăru atac. Lungimea corpului unei astfel de nave era de aproximativ 20 m, iar lățimea de 4.5 m. Fondul și bordul erau captușite cu aramă. Stratul gros de fier care apăra nava de deșădura amîntea cu aspect și funeile de carapace

MOZAIC

Cel mai bătrîn monarh

Într-unul din sîtuletele Ken-neli de la poezile Munților Aberdane domnește și acum șeful de trib Ndiuri în vîrstă de 105 ani. Aproape toată populația satului este formată din rudele acestui monarh. Ndiuri a fost căsătorit de 54 de ori, el are 104 fii (printii) și 300 de nepoți, Ndiuri cel Puernic, cum îl numesc cu respect supușii lui este plin de energie: recent el și-a cumpărat un „Volkswagen” pe care învață cu siguranță să) condu-că.

Sfaturi pentru automobiliști (II)

Conducerea economicoasă a autoturismului

Conducerea economicoasă a autoturismului cere un efort intelectual și fizic deosebit din partea conducătorului de autovehicul. Ea cere și o pregătire psihologică și tehnică corespunzătoare, fără de care nu se poate executa o deplasare corectă cu autovehiculul, fără riscuri inutile pentru toți cei care populează drumurile publice.

Se cere, totodată respectarea următoarelor reguli generale:

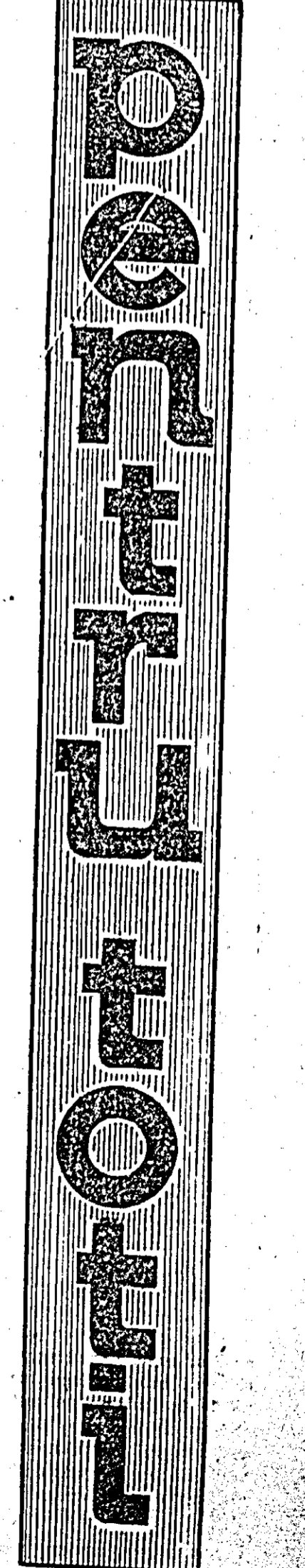
Mașina să fie în perfectă stare de funcționare atît în timp de zi cît și pe timp de noapte, iar conducătorul să cunoască temeinic regulile și normele ce reglementează circulația pe drumurile publice. El trebuie să po-sede — cunostintele necesare conducerii tehnice a autoturismului, să aibă o pregătire psihologică corespunzătoare care să facă față cerințelor impuse unor conducători de autovehicule pe drumurile publice.

Conducerea economicoasă a autoturismului înseamnă protejarea autovehiculului împotriva uzurii la motor, direcție, transmisie cît și economii importante la consumul de benzină, ulei și anvelope. Astfel, în localitățile cu o intensitate mare de circulație, unde traseele sînt cunoscute, indicatoarele rutiere identificate, conducătorul autovehiculului va căuta să execute dor-pirea motorului atuncî cînd totul este pregătit și condițiile sînt favorabile pentru pornirea de pe loc (bineînțeles dacă motorul este cald). Pornirea cît și mărîrea vitezei se va face în si progresiv

fără brusări, și fără accelerări intensive, de lungă durată. Exe-cutarea depășirilor vehiculelor, a obstacolelor trebuie să fie calculată cu grijă pentru a asigura o deplină siguranță și cu redu-cere la maximum a numărului de schimbări de viteză, a frecvenței de frînare sau opriri. Se impune eliminarea cu desăvîrșire a demonstrațiilor de virtuozitate, ceea ce nu folosește nimănui, el dăunează atît stării tehnice a autoturismului cît și securității circulației pe drumurile publice. Folosirea la maximum a mersului prin înșertie pe drumul drept, fără denivelări va aduce o economie de 20-25 la sută la consumul de combustibil și carburanți. În afara localităților se va menține viteza medie orară constantă ce corespunde cel mai bine profilului drumului, a stării de vizibilitate și a respectării întocmai a prevederilor legale de circulație pe drumurile publice. Atît în localități cît și în afara localităților, motorul trebuie să lucreze uniform, avînd garantată, prin grîia conducătorului auto, un regim permanent de temperatură de 75-80 grade Celsius.

Conducătorul auto care urmărește economisirea și se cere să nu fie nervos, să conducă întotdeauna stînjîștie masina, să nu se grăbească niciodată, și astfel va ajunge la timp la locul preconizat și în deplină siguranță, făcînd totodată economii ce ponderează în bugetul personal al fiecăruia.

P. B.

Intrevedere Iosif Banc - Robert Boulin

PARIS 26 - Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu transmite: In cursul zilei de joi, Iosif Banc, viceprezident al Consiliului de Ministri al Republicii Socialiste Romania, a avut o intrevedere cu Robert Boulin, ministrul agriculturii al Franței. La intrevedere a participat Constantin Filitan, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al României la Paris. Cu acest prilej s-a făcut un schimb de păreri cu privire la amenajările complexe din agricultura sudului Franței, pe care delegația de specialiști români le-a vizitat. Interlocuții au reafirmat hotărârea celor două guverne de a continua cooperarea în agricultură și au constatat că există largi posibilități pentru dezvoltarea acestei cooperări.

Convorbire între reprezentanții U. C. I. și ai P. C. din Austria

VIENA 26 - Corespondentul Agerpres, P. Stăncescu, transmite: Potrivit relatărilor ziarului „Volksstimme”, la 25 septembrie a.c. a avut loc o convorbire între reprezentanții Uniunii Comunistilor din Iugoslavia și ai P.C. din Austria. La discuții au luat parte din partea P.C. din Austria, F. Muhri, președinte

ROMA În legătură cu conferința internațională a partidelor comuniste și muncitorești

ROMA 26 (Agerpres). - Ziarul L'Unita din 26 septembrie publică următoarea știre în legătură cu conferința internațională a partidelor comuniste și muncitorești: Direcțiunea Partidului Comunist

Demonstrații de protest în Japonia

TOKIO 26 (Agerpres). - În orașul japonez Fukuoka a avut loc o demonstrație a profesoralor Universității Kyushu în semn de protest împotriva amplasării pe teritoriul orașului a bazei militare aeriene americane de la Itadzuka. Locuitorii orașului au sprijinit cererile profesorilor. Mișcarea locuitorilor orașului Fukuoka pentru desființarea bazei militare americane de la Itadzuka a câpătat amploare începând din luna iunie a.c. cînd un bombardier american de tipul „Phantom”, s-a prăbușit în timpul unui zbor de antrenament deasupra centrului de calcul al universității. În ultimii patru ani, ca urmare a prăbușirii unor avioane militare americane staționate la bazele din apropiere, peste 20 de persoane au fost ucise. Cereri privind lichidarea bazei militare americane de la Itadzuka au fost formulate, de asemenea, de către populația din Fukuoka, guvernatorul și deputații adunărilor orașenești și prefecturale ale orașului.

Comunicat comun iugoslavo-etioopian

BRIONI 26 (Agerpres). - Comunicatul comun dat publicității în legătură cu vizita făcută de împăratul Etiopiei, Haile Selassie, în Iugoslavia subliniază satisfacția celor două părți față de dezvoltarea colaborării bilaterale în domeniul politic, economic și cultural și dorința ca această cooperare să se extindă și să se întărească în continuare.

Împăratul Etiopiei și președintele Tito, arată comunicatul, au subliniat că în situația internațională actuală, care se agravează, principiile politicii de neangajare reprezintă o alternativă pentru împiedicarea diviziunii și reînnoirea războiului rece.

Părțile au scos în evidență necesitatea reluării consultărilor cu toate statele interesate în vederea convocării, la momentul oportun, a unei noi conferințe la nivel înalt a țărilor neangajate.

Președintele Tito și împăratul Haile Selassie s-au exprimat părerea că violarea principiilor coexistenței pașnice, diferitele forme de presiune și amestec în treburile interne ale unor state independente, prin forță și in-

tervenții armate, duc la reînnoirea tendințelor războiului rece. El au declarat că soluționarea problemelor internaționale de cea mai mare actualitate este posibilă numai prin respectarea principiilor egalității, independenței și neamestecului în treburile interne ale altor țări și, mai presus de toate, prin retragerea forțelor armate de pe teritoriul străine.

Comunicatul menționează că Iugoslavia și Etiopia vor continua să ofere un ajutor multilateral mișcărilor de eliberare și luptei popoarelor pentru libertatea și independența lor.

MARCELLO CAETANO A FOST NUMIT, JOI SEARA, PRIM-MINISTRU al Portugaliei. Președintele Portugaliei, amiralul Americo Thomaz, La însărcinat pe Caetano să preia funcțiile lui Antonio de Oliveira Salazar, care a fost timp de 4 decenii în fruntea guvernului portughez. După cum se știe, Salazar se află de mai multe zile în comă.

JOI A SOSIT LA PRAGA O DELEGAȚIE a Confederației Generale a Muncii din Franța condusă de Benoit Frachon, președintele C.G.T. Membrii delegației vor avea convorbiri cu reprezentanții ai Consiliului Central al Sindicatelor din Cehoslovacia cu privire la problemele actuale ale mișcării sindicale internaționale.

AUTORITĂȚILE GUATEMALEZE AU PRELUNGIT JOI pe o perioadă de încă 30 de zile starea de asediu pe întreg teritoriul țării, decretată ca urmare a asasinării, la 26 august, a ambasadorului S.U.A. în această țară, John Gordon Mein. În virtutea acestui decret drepturile constituționale au fost suspendate.

DE LA CAPE KENNEDY A FOST LANȘATĂ o rachetă de tipul „Titan-3c”, cu ajutorul căreia vor fi plasate pe orbită patru sateliți ai armatei americane. Cele patru vehicule vor gravita pe orbite terestre diferite.

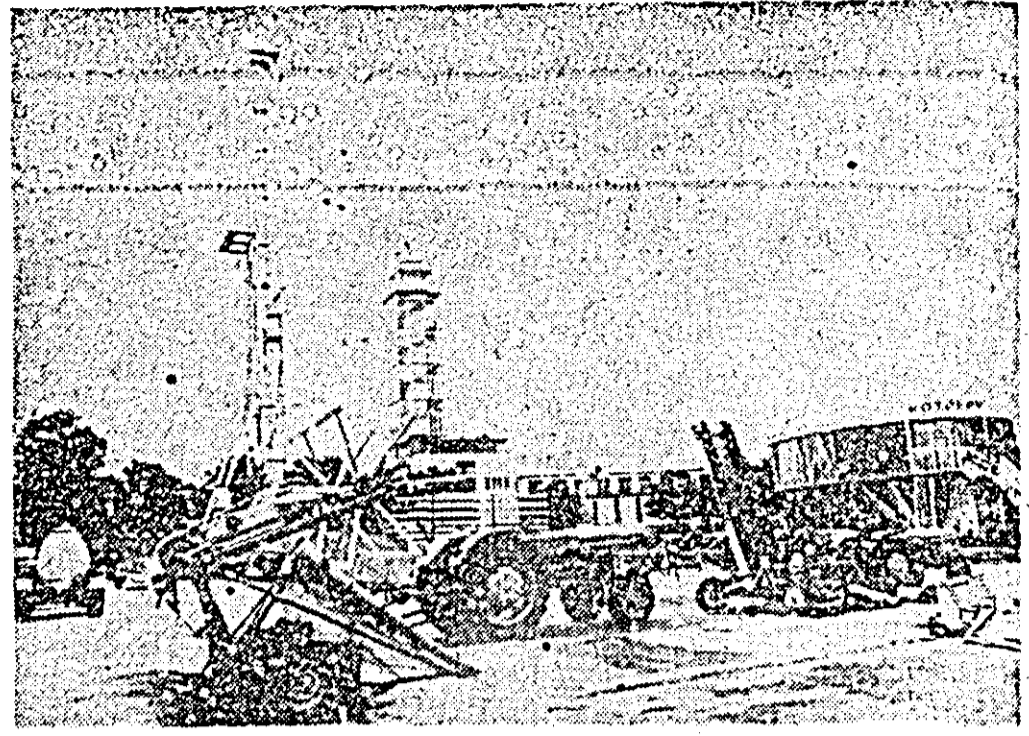
NOI INCIDENTE RASIALE SAU PRODUS în cartierul popular din Syracuse (statul New York). Ca urmare a incidentelor un polițist și un reporter al televiziunii au fost răniți. Poliția a operat arestări. Actualele turburări rasiale urmează celor care s-au produs duminică și luni noaptea.

LUCRĂRILE SESIUNII ONU

NEW YORK 26 (Agerpres). - La sediul O.N.U. a fost dată publicității „Introducere la raportul anual al secretarului general” - în care U Thant își expune punctele de vedere în legătură cu principalele aspecte ale evoluției situației internaționale și în legătură cu activitatea desfășurată de O.N.U. în anul care a trecut.

Lucrările celei de-a 23-a sesiuni a Adunării Generale continuă să fie consădite, deocamdată, soluționarea diferitelor probleme organizatorice. Biroul general, din care fac parte cei 17 vicepreședinți ai Adunării Generale și cei 7 președinți ai comitetelor principale ale O.N.U., a definitivat proiectul ordinii de zi a actualei sesiuni, care cuprinde 95 de puncte.

R. S. CEHO-SLOVACA. Vedere ale exponatelor românești în standurile Tirgului Internațional de la Brno.

pe scurt pe scurt pe scurt

Incidente între studenți și poliție în capitala mexicană ▶ Starea de asediu prelungită cu încă 30 de zile în Guatemala ▶ Ofensiva trupelor guvernului federal al Nigeriei împotriva trupelor biafreze

ZIARELE MEXICANE RELATEAZĂ CĂ 15 PERSOANE au fost ucise și peste 100 rănite în urma cutremurului de pământ care s-a produs în noaptea de miercuri spre joi în regiunea Chiapas, la frontiera dintre Mexic și Guatemala. Potrivit experților, seismul a fost provocat de erupția unui vulcan submarin, în apropierea statului Chiapas.

Cutremurul a durat 40 de secunde și a produs pagube importante unei stații hidroelectrice situate la 15 km de Tapachula, lăsând fără electricitate orașul și împrejurimile.

INTRE STUDENȚII DIN CAPITALA MEXICANĂ și poliție s-au produs miercuri noi incidente, soldate cu doi morți și mai mulți răniți. În urma acestor incidente, circulația pe una din principalele străzi ale orașului a fost întreruptă. Studenții cer evacuarea de către armată a clădirii Universității naționale din Mexic și a clădirilor unor facultăți. Autoritățile au anunțat că sînt hotărîte să ia toate măsurile pentru a restabili calmul și a asigura desfășurarea normală a Jocurilor Olimpice care vor avea loc la Ciudad de Mexico.

LIDERUL PARTIDULUI NAȚIONAL-DEMOCRAT DE EXTREMA DREAPTA din R.F.G., Adolf von Thadden, a primit în localitatea Hameln din Saxonia Inferioară rîpăstia cuvenită din partea populației îndignate de politica neonazistă pe care o promovează. El a fost huiduit și alungat de locuitorii orașului, în rîndurile cărora a încercat să facă propagandă electorală. Purtașorul de cuvînt al P.N.D., a declarat că automobilul lui von Thadden a fost făcut „inutilizabil”.

TRUPELE GUVERNULUI FEDERAL AL NIGERIEI continuă ofensiva lansată asupra ultimelor puncte de sprijin ale colonelului Ojukwu Odumegwu. Lovitura principală este îndreptată asupra orașului Umuahia, unde se află cartierul general al liderului biafrez. Potrivit informațiilor din Lagos, unitățile militare federale avansate se aflau la începutul acestei săptămîni la aproximativ 24 kilometri de orașul Umuahia. Un purtător de cuvînt al guvernului federal a declarat că ofensiva se desfășoară cu succes fără „a întâmpina o rezistență serioasă” din partea trupelor biafreze.

IN CAPITALA MĂRII BRITANII și-a început lucrările Conferința ministrilor de finanțe ai țărilor din zona lirei sterline. Principala scop al acestei întâlniri este de a stabili un punct de vedere comun pentru apropiata sesiune a Fondului Monetar Internațional și a Băncii mondiale, precum și discutarea unor probleme legate de acordarea de credite statelor în curs de dezvoltare.

Bilanțuri portugheze

Starea gravă a sănătății primului ministru portughez, Antonio de Oliveira Salazar, a ridicat problema succesiunii sale. În cercurile politice din Lisabona se apreciază că chiar și în eventualitatea restabilirii sănătății președintelui Salazar, care are 79 de ani, nu se va renunța la ideea înlocuirii lui. În această perspectivă, numeroase ziare occidentale publică articole de bilanț consacrate îndelungatei conduceri a Portugaliei de către Salazar.

„După 40 de ani de orolodoxie financiară riguroasă aplicată de Salazar, Portugalia, o țară cu o populație de 10 milioane de locuitori, este clasată în mod oficial printre țările subdezvoltate, cu un venit pe locuitor dintr-o țară mai scăzută din Europa”, scrie, între altele, „Le Figaro”. Redoriți triste definește Portugalia și în ce privește mortalitatea infantilă, analfabetismul, numărul șomerilor și al emigranților, al deșeurilor politice etc. Agriculturii portugheze, al cărui ritm de dezvoltare este foarte scăzut, ca și industria - aproape inexistență - sînt incapabile să absoarbă forța de muncă disponibilă a acestei țări. Anual, zeci de mii de țărani invadează orașele în speranța găsirii de lucru, dar nu fac decît să îngroșe rîndurile șomerilor. O soartă asemănătoare li așteaptă și pe tinerii absolvenți ai învățămîn-

tului superior, despre care cotidianul „Gaceta do Lisboa” notează că „niciodată amenajarea șomajului printr-o linie de absolvenți n-a fost atât de gravă și de mare ca în acest an”. Potrivit datelor estimative ale Ministerului Muncii și Organizației Sociale, 8.000 din cei 11.600 de absolvenți ai facultăților și instituțiilor tehnice portugheze nu vor găsi de lucru. Majoritatea marilor întreprinderi au făcut cunoscut că din cauza foarte slabei conjuncturi nu vor angaja în-

conomia portugheză a determinat, prin și pe bancherii autohtoni să-și învețească capitalurile în străinătate, iar demersurile oficiale, începute cu doi ani în urmă, pentru readucerea acestor capitaluri în țară, s-au dovedit ineficace. Această nesiguranță a determinat și pe bancherii vest-europeni să-și investească capitalurile minime în economia portugheză. Referindu-se la situația escudului (moneda națională portugheză), ziarul „Le Figaro” strige atenția asupra instabilității acestuia și își exprimă nedumerirea față de faptul că el nu a fost încă devalorizat.

Pe plan social, acțiunile revendicative se intensifică și la ele participă un număr din ce în ce mai mare de nemulțumiți din toate părțile societății. Pe lângă grevele cu caracter economic și politic, oamenii muncii și intelectuali progresiști din Portugalia participă la numeroase demonstrații cerînd încetarea războiului colonial portughez, retragerea țărilor din N.A.T.O., încetarea represiviilor puse la cale de Pide (poliție secretă) etc. Toate acestea sînt doar numai câteva aspecte negative ale situației economice și sociale-politice a Portugaliei, după aproximativ 4 decenii de guvernare dictatorială.

MARIN GHEORGHE

Comentariul zilei

această toamnă decît circa o pătrime din numărul de cadre tehnice superioare recrutate normal în fiecare an în ultimul deceniu. Ajunși în această situație disperată, generalii de însoțirea economică și socială, de lipsa de drepturi și de sărăcie care se accentuează în condițiile în care prețurile și impozitele cresc vertiginos, iar salariile stagnază, mil de portughezi își părăsesc țara. În medie, în fiecare an, din Portugalia pleacă aproximativ 100.000 de oameni, cifră apropiată de numărul noilor nă-

scerțului care domnește în

Acord româno-indian

DELHI 26 (Agerpres). - În ziua de 25 septembrie 1968 a fost semnat la Delhi acordul dintre guvernul român și guvernul indian privind evitarea dublei impuneri a veniturilor realizate de întreprinderile care exportează nave aeriene și marfă în traficul internațional.

Din partea guvernului român, acordul a fost semnat de către Aurel Ardeleanu, ambasadorul României în India, iar din partea guvernului indian de către K. C. Pant, ministru de stat la Ministerul Finanelor.

Un comunicat al F. N. E. din Vietnamul de sud

SAIGON 26 (Agerpres). - După cum anunță agenția „Ellebe rarea”, citind un comunicat al comandamentului Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, în perioada 17 au gust-21 septembrie au fost eșec din luptă 14.000 de soldați namici, dintre care 10.000 americani în luptele desfășurate în regiunea Tay Ninh.

Comunicatul precizează că, în urma puternicelor atacuri ale detașamentelor F.N.E., în această perioadă au fost distruse 1.350 de vehicule militare, 138 de tunuri și doborîte 85 de avioane și elicoptere. Aceasta constituie un număr înalte mai grele pierderi ale intervenționiștilor americani și ale sateliților într-un termen atât de scurt, se arată în încheierea comunicatului.

Comunicatul Frontului de eliberare din Mozambic

DAR ES SALAAM 26 (Agerpres). - Cu ocazia aniversării a patru ani de la declanșarea luptei armate împotriva dominației coloniale portugheze, Frontul de Eliberare din Mozambic - „Frelimo” - a dat publicității un comunicat în care se arată, printre altele că în decursul a patru ani patrioții mozambicani au scos din luptă 1.500 de soldați și ofițeri portughezi. În perioada respectivă detașamente armate ale Frelimo au distrus peste 100 de mașini militare și au doborît 20 de avioane portugheze. În prezent, menționează comunicatul, se desfășoară operațiuni militare pe noul front deschis împotriva trupelor portugheze în provincia Tete.

Potrivit comunicatului, patrioții din Mozambic au eliberat

pină în prezent a treia parte din teritoriul țării. În regiunile eliberate pulsează o nouă viață: au fost deschise școli și spitale, iar pentru africani au fost create puncte comerciale pentru procurarea de produse industriale și bunuri de consum. Cartierul general al Frelimo care conduce lupta armată împotriva autorităților coloniale a fost instalat pe teritoriul Mozambicului Recent, în una din regiunile eliberate s-a desfășurat și de-a doua Congres al Frontului de Eliberare din Mozambic. În cadrul congresului delegații au reafirmat în unanimitate lupta armată împotriva autorităților coloniale reprezentate singura cale de eliberare a țării de sub dominația metropolei.

Intîlnirea dintre Fernando Castiella și Dean Rusk

WASHINGTON 26 (Agerpres). - Ministrul afacerilor externe al Spaniei, Fernando Castiella, s-a întîlnit, pentru a treia oară în decurs de 10 zile, cu secretarul de stat al S.U.A., Dean Rusk, în cadrul tratativelor desfășurate pentru găsirea unei formule de compromis cu privire la viitorul bazei militare americane din Spania. Intîlnirea a avut loc cu numai 24 de ore înainte de expirării tratatului de timp de 15 ani, încheiat între cele două țări.

ri, în virtutea căruia S.U.A. a căpătat dreptul de a deține aeronautici și o bază navală pe teritoriul spaniol.